

Matematikk 3.trinn

OMRÅDE	KOMPETANSEMÅL	IUP - MÅL	LOKALE MÅL – JEG KAN	UKE	TIPS
TALL	Eleven skal kunne beskrive og bruke plassverdisystemet for de hele tallene, bruke positive og negative hele tall, enkle brøker og desimaltall i praktiske sammenhenger, og uttrykke tallstørrelser på varierte måter.	Eleven skal kunne lese og skrive tallene opp til 1000. Eleven skal kunne beskrive og bruke plassverdisystemet for hele tall opp til 1000. Eleven skal kunne bruke enkle brøker i praktiske sammenhenger.	Tallområdet 0-1000 <ul style="list-style-type: none"> - ordene plassverdisystem, plass, verdi og navnet på plassene opp til tusen - lese og skrive tallene opp til 1000 - telle og regne med enere, tiere og hundrere - skrive tresifrede tall som hundrere, tiere og enere - avgjøre verdien til et siffer ut fra plassering, f.eks. 245 og 436 Positive hele tall <ul style="list-style-type: none"> - vurdere tallenes verdi og plassere dem på tallinja - Plassere tall på like tallinjer hvor strekenes verdi er 1, 5, 10, 50, 100 og opp til 1000 - sortere tall i stigende og synkende rekkefølge med hjelp av tallinje og uten med tall opp til 1000 Brøk <ul style="list-style-type: none"> - bruke enkle brøker i praktiske sammenhenger (f.eks. et halvt eple, en kvart liter melk, en tredel av elevene i klassen, en firedel av dropsene i en pose, et kvarter) - forklare brøk som en del av en hel eller som en del av en mengde (f.eks. dele et helt objekt eller en mengde i to eller fire like deler) - forklare brøk som et tall på tallinja (f.eks. $\frac{1}{2}$ er midt mellom 0 og 1) - kjenne igjen og kunne lese de mest vanlige stambrøkene (f.eks. $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}$ og $\frac{1}{4}$ og i tillegg $\frac{3}{4}$, knyttet til praktiske situasjoner og illustrasjoner) - forklare hvordan samme brøk kan representere ulike størrelser (når brøkgrunnlaget er forskjellig, f.eks. $\frac{1}{3}$ av elevene i klassen og $\frac{1}{3}$ av elevene på skolen) 	Mål 2-8: Før uke 3	Repetere regnestrategier for hoderegning
	Eleven skal kunne gjøre overslag over og finne tall ved hjelp av hoderegning, tellemateriell og skriftlige notater, gjennomføre overslagsregning og vurdere svar.	Eleven skal kunne runde av til nærmeste tier og hundrer og gjennomføre enkel overslagsregning.	<ul style="list-style-type: none"> - runde av til nærmeste tier og hundrer og gjennomføre enkel overslagsregning og vurdere svarene - finne verdien til nærmeste tier på en tallinje delt inn i tiere 	Før uke 3 på begge mål.	Repetere regnestrategier for hoderegning
	Eleven skal kunne utvikle, bruke og samtale om ulike regnemetoder for addisjon og subtraksjon av flersifrede tall både i hodet og på papiret.	Eleven skal kunne utvikle, bruke og samtale om ulike hoderegningstrategier for addisjon og subtraksjon av flersifrede tall. Eleven skal kunne bruke ulike skriftlige regnemetoder, blant annet standardalgoritmene for addisjon og subtraksjon, når det er hensiktsmessig.	<ul style="list-style-type: none"> - automatisere addisjon og subtraksjon opp til 20 - lage addisjons- og subtraksjonsstykker med to ukjente der svaret er gitt - regne via tiere, f.eks. $27 + 8 = 27 + 3 + 5$ - regne enkel addisjon og subtraksjon uten tierovergang - algoritmen for addisjon med tierovergang, (settes opp under hverandre) - bruke doubling som strategi i addisjon (f.eks. $25 + 25$, $25 + 26$) - bruke halvering som strategi i subtraksjon (f.eks. $30 - 15$, $30 - 14$) - regne ener- og toerdifferanse (f.eks. $87 - 86$, $87 - 85$ og $11 - 10$, $11 - 9$) - bruke kompensasjonsstrategien (f.eks. $27 + 19 = 27 + 20 - 1$ eller $27 + 19 = 26 + 20$) - løse oppstilte og uoppstilte oppgaver med tall opp til 1000 - regne addisjonsoppgaver og subtraksjonsoppgaver med en ukjent - velge, bruke, samtale om og avgjøre hvilken hoderegningstrategi for addisjon og subtraksjon med flersifrede tall som er mest hensiktsmessig - bruke standardalgoritmene for addisjon og subtraksjon (- sette opp under hverandre) 	Før uke 3 Før uke 3 Før uke 3 Før uke 3	
	Eleven skal kunne utvikle og bruke varierte metoder for multiplikasjon og divisjon, bruke disse i praktiske situasjoner og bruke den lille multiplikasjonstabellen i hoderegning og i oppgaveløsning	Eleven skal kunne multiplisere og dividere på varierte måter for å løse praktiske problemer. Eleven skal kunne 1-, 2-, 3-, 4-, 5- og 10-gangen utenat, og anvende dette i oppgaveløsning.	<ul style="list-style-type: none"> - løse multiplikasjon som gjentatt addisjon av like grupper (f.eks. $4 + 4 + 4 = 3 \cdot 4$, med hjelp av f.eks. konkreter, tallinje og rutenett) - bruke multiplikasjon til å bestemme antall ruter i et rutenett, eller antall objekter som er ordnet i rader og kolonner (f. eks. egg i en eggkartong eller brusflasker i en kasse, ruter i en sjokoladeplate) - skrive gangestykker til bilder av gjentatt addisjon - automatisere 1-, 2-, 3-, 4-, 5- og 10-gangen - skrive divisjon på ulike måter ?.... - bruke divisjon som motsatt multiplikasjon 	Mål 1-3: Før uke 3	

			<ul style="list-style-type: none"> - løse oppgaver med delingsdivisjon (f.eks. ved å dele 18 objekter i 6 like grupper og finne ut hvor mange objekter i hver gruppe) - løse oppgaver med målingsdivisjon (f.eks. hvor mange grupper med 3 objekter i hver gruppe kan 18 objekter deles i (gjentatt subtraksjon) - lage egne tekstoppgaver med illustrasjon, tekst og regneuttrykk 		
	Eleven skal kunne finne informasjon i tekster eller praktiske sammenhenger, velge regnearter og begrunne valget, bruke tabellkunnskaper og utnytte sammenhenger mellom regneartene, vurdere resultatet og presentere løsningen.	Eleven skal kunne finne informasjon i tekster eller praktiske sammenhenger og velge hensiktsmessig regnearter.	<ul style="list-style-type: none"> - finne relevant informasjon i praktiske situasjoner og oppgaver med tekst, for å løse problemet - velge hensiktsmessig regnearter - bruke tabellkunnskap i addisjon og subtraksjon til å løse oppgaver med tall som har høyere verdi (f.eks. $12 - 5 = 7$ fordi $7 + 5 = 12$) - bruke multiplikasjon for å løse enkle divisjonsoppgaver og motsatt (f.eks. $12 : 3 = 4$ fordi $3 \cdot 4 = 12$) - lage og presentere egne oppgaver med illustrasjon, tekst og regneuttrykk f.eks. ved hjelp av prosessnotat 		
	Eleven skal kunne kjenne igjen, eksperimentere med, beskrive og videreføre strukturer i tallmønstre.	Eleven skal kunne kjenne igjen, beskrive og videreføre strukturer i tallmønstre.	<ul style="list-style-type: none"> - kjenne igjen tallmønstre i vanlige "hundreaker" - telle med 2, 3, 4, 5 og 10 om gangen (multiplikasjonstabellene) - telle med 10, 50 og 100 om gangen - jeg kan finne nabotall og tall opp til 1000 - finne tallet før og tallet etter et gitt tall - finne, beskrive og fortsette ulike tallmønstre - finne mønstre og beskrive sammenhenger og likheter i multiplikasjonstabellen - fullføre og lage egne tallmønstre 	Mål 5: Før uke 3	
	Eleven skal kunne bruke matematiske symboler og uttryksmåter for å uttrykke matematiske sammenhenger i oppgaveløsning.	Eleven skal kunne bruke likhetstegnet og regnetegnene for de fire regneartene for å uttrykke matematiske sammenhenger i praktiske situasjoner/oppgaveløsning.	<ul style="list-style-type: none"> - bruke regnetegnene for de fire regneartene - forklare og bruke likhetstegnet som uttrykk for en likhet - regne enkle oppgaver i addisjon og subtraksjon med en ukjent 	Mål 3: Før uke 3	Mål 3: Opp til minst 40
GEOMETRI Tips til område 1-4: Samkjøre med KH; -bygge modell av hus (3D) -lage enkle geometriske former -lage enkle tredimensjonale figurer -jeg vet hva todim. er	Eleven skal kunne kjenne igjen, beskrive trekk ved og sortere sirkler, manglekanter, kuler, sylindrer og polyeder.	Eleven skal kunne gjenkjenne, sortere og beskrive to- og tredimensjonale figurer.	<ul style="list-style-type: none"> - sortere to- og tredimensjonale figurer - kjenne til og beskrive todimensjonale figurer (f.eks. sirkel, trekant, parallelogram, trapes) ved bruk av egenskaper (sidekant, sideflate og hjørne) - kjenne til og beskrive tredimensjonale figurer (f.eks. kule, prisme, kube/terning, sylinder, kjegle, pyramide) ved hjelp av egenskaper (sidekant, sideflate og hjørne) - kjenne til ulike trekanter (likesidet, rettvinklet, likebeint) - kjenne til stumt, rett og spiss vinkel 		
	Eleven skal kunne tegne, bygge, utforske og beskrive geometriske figurer og modeller i praktiske sammenhenger, medregnet teknologi og design.	Eleven skal kunne tegne og beskrive todimensjonale geometriske figurer utfra sidekanter og hjørner. Eleven skal kunne beskrive og bygge tredimensjonale figurer.	<ul style="list-style-type: none"> - tegne todimensjonale geometriske figurer - beskrive todimensjonale geometriske figurer - fortelle hvilke flater en tredimensjonal figur består av - bygge tredimensjonale figurer (f.eks. terning, pyramide osv.) 		
	Eleven skal kunne kjenne igjen, bruke og beskrive speilsymmetri og parallellforskyvning i konkrete situasjoner.	Eleven skal kunne finne og beskrive speilsymmetri. Eleven skal kunne lage tegninger og mønstre med speilingssymmetri	<ul style="list-style-type: none"> - finne og forklare speilsymmetri i kunst og mønstre - finne og tegne symmetrilinjer i geometriske figurer - Jeg kan finne og tegne symmetrilinjer og speile figurer rundt symmetrilinje. 		
	Eleven skal kunne lage og utforske geometriske mønstre og beskrive disse muntlig.	Eleven skal kunne utforske og beskrive geometriske mønstre.	<ul style="list-style-type: none"> - utforske og beskrive geometriske mønstre (f.eks. ved å studere sjakkbrett, veggtepet, gulvtepper og klær) - lage geometriske mønstre ved hjelp av trekant, sirkel og kvadrat/rektangel 		
	Eleven skal kunne lese av, plassere og beskrive posisjoner i rutenett, på kart og i koordinatsystem, både med og uten digitale verktøy.	Eleven skal kunne lese av, plassere og beskrive posisjoner i et rutenett ut fra et gitt eller valgt referansepunkt.	<ul style="list-style-type: none"> - lese av, plassere og beskrive posisjoner i et rutenett ut fra et gitt eller valgt referansepunkt (f.eks. sjakkbrett, kart, kinosal, teater, tribune, sete i tog og fly ut fra et referansepunkt) 		

MÅLING	Eleven skal kunne gjøre overslag over og måle lengde, areal, volum, masse, temperatur, tid og vinkler, samtale om resultatene og vurdere om de er rimelige.	Eleven skal kunne anslå og måle lengde, areal, volum og tid knyttet til konkrete og praktiske situasjoner og samtale om måleresultatene.	<ul style="list-style-type: none"> - begrepene meter, centimeter, gram, kilogram, liter, desiliter, grader, minutter, sekunder, timer, døgn - anslå og måle lengde, masse og volum med ulike enheter - måle areal ved å telle ruter - sammenligne volum - lese av klokkeslett på analoge klokker - lese av klokkeslett på digitale klokker - lese av temperatur/grader og regne forskjell mellom to ulike temperaturer/grader - anslå varighet i tid (f.eks. anslå når det har gått omtrent 1 minutt) 		
	Eleven skal kunne bruke ikke-standardiserte måleenheter og forklare formålet med å standardisere måleenheter, og bruke og gjøre om mellom vanlige måleenheter.	Eleven skal kunne samtale om ikke-standardiserte og standardiserte måleenheter og forklare formålet med å standardisere måleenheter.	<ul style="list-style-type: none"> - bruke ikke-standardiserte måleenheter og forklare formålet med å bruke standardiserte enheter - bruke standardiserte måleenheter i utregninger, skriftlig og muntlig - gjøre om mellom meter og centimeter, liter og desiliter, kilo og gram 		
	Eleven skal kunne sammenligne størrelser ved hjelp av hensiktsmessige måleredskaper og enkel beregning, presentere resultatene og vurdere om de er rimelige.	Eleven skal kunne bruke hensiktsmessige måleredskaper og lese av skalaer og vurdere om resultatet er rimelig.	<ul style="list-style-type: none"> - gjennomføre målinger ved hjelp av hensiktsmessige måleredskaper (f.eks. målebånd, litermål, klokke, vekt og termometer) - presentere måleresultatet og vurdere om resultatet er rimelig (f.eks. om det er sannsynlig at høyden på døra er 1 m) 		
	Eleven skal kunne løse praktiske oppgaver som gjelder kjøp og salg.	Eleven skal kunne løse praktiske oppgaver som gjelder kjøp og salg.	<ul style="list-style-type: none"> - bruke norske mynter og sedler i kjøp og salg og veksle mellom ulike sedler og mynter - finne summen av to eller flere priser - regne ut hvor mye som mangler for å kjøpe en eller flere varer - regne ut hvor mye penger du har igjen etter å ha kjøpt noe - gjøre overslag for å sikre at en har nok penger til de varene en ønsker å handle - gjøre overslag for å sikre at en har nok penger til varene en ønsker å kjøpe - løse tekstoppgaver knyttet til kjøp og salg - kjenne verdien til alle mynter og sedler, og kunne finne verdien til ulike mynter og sedler til sammen 	Mål 4: Før uke 3	
STATISTIKK	Eleven skal kunne samle, sortere, notere og illustrere data på hensiktsmessige måter med tellestreker, tabeller og søylediagram, med og uten digitale verktøy, og samtale om prosess og framstilling.	<p>Eleven skal kunne samle data, sortere dataene og lage tabell og søylediagram.</p> <p>Eleven skal kunne hente informasjon fra tabell og søylediagram og samtale om hva som gir best informasjon.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - samle og sortere data ut fra sorteringskriterier - lage tabeller og søylediagram ut fra de innsamlede dataene og presentere resultatet for medelever - lese, forstå og forklare enkle tabeller og søylediagram 		Samkjøre samfunnsfag: - lese resultater, søylediagram - ordene gallup, meningsmåling, spørreundersøkelse

Matematiske begreper 3. og 4. trinn

halvparten/dobbelt, hel/halv, kvarter, minutt, kroner, øre, beskrive, plassere, organisere, søylediagram, sammenlikne, en ukjent, ener, tier, hundrer, tusener, siffer, flersifret, en halv, en kvart, multiplikasjon, divisjon, beskrive, plassere, høyde, lengde, areal, volum, hjørne, kant, side, flate, liter, desiliter og parallelogram.

døgn, analog, digital, veksle, tabell, sektordiagram, positive og negative tall, overslag, addisjon, subtraksjon, multiplikasjon, divisjon, tallinje, brøk, teller, nevner, desimaltall, tonn, kilo, gram, meter, desimeter, centimeter, millimeter, liter, desiliter, centiliter, milliliter, grader, omkrets, areal, målestokk, forskyve, speile, speilsymmetri, sammensatt figur, rutenett, kart, kvadratmeter, kvadratcentimeter

Digitale ferdigheter

Muntlige ferdigheter

Å kunne lese

Å kunne regne

Å kunne skrive